

Na temelju članka 112. stavak 13. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, broj 123/03 do 131/17), članka 48. Statuta Sveučilišta u Splitu, članka 4. Etičkog kodeksa Sveučilišta u Splitu, članka 42., članka 47. i članka 112. Statuta Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, Fakultetsko vijeće na svojoj 33. sjednici, održanoj dana 25. rujna 2018. godine, donijelo je

ETIČKI KODEKS

EKONOMSKOG FAKULTETA U SPLITU

I. OPĆE ODREDBE

Predmet uređenja

Članak 1.

- (1) Etički kodeks Ekonomskog fakulteta u Splitu (dalje u tekstu: Kodeks) utvrđuje osnovna etička načela i vrijednosti, opća etička načela i njihove povrede, etička načela u znanosti i visokom obrazovanju te na njima utemeljena etička prava i obveze, ustroj i rad Etičkog povjerenstva te postupak pred Etičkim povjerenstvom na Ekonomskom fakultetu u Splitu (dalje: Fakultet).
- (2) Kodeksom se promiču i štite etička načela i vrijednosti u ljudskim i profesionalnim odnosima znanstvenih, nastavnih, studentskih, stručnih, administrativnih i drugih pripadnika sveučilišne zajednice, odnosno i drugih subjekata izvan sveučilišne zajednice, s ciljem ostvarivanja zajedničkog dobra i javnog interesa, te javnog povjerenja i vjerodostojnosti znanstvenog, nastavnog, formativnog i stručnog rada Fakulteta.

Definicije

Članak 2.

Za potrebe Kodeksa pojedine izraze treba tumačiti na sljedeći način:

- Izraz „*članovi sveučilišne zajednice*“ označava sve osobe koje studiraju, izvode nastavu, bave se znanstvenim i/ili stručnim radom, surađuju u izvedbi znanstvenih i/ili nastavnih programa te djeluju u okviru Stručnih službi, neovisno o vrsti i trajanju ugovora na temelju kojega ostvaruju prava i obveze na Fakultetu
- Izraz „*sveučilišna zajednica*“ označava ukupnost članova sveučilišne zajednice
- Izraz „*članovi akademske zajednice*“ označava sve osobe koje sudjeluju u nastavi, stručnom radu, znanstvenom istraživanju i/ili mentorskim djelatnostima na Fakultetu
- Izraz „*akademska zajednica*“ označava ukupnost članova akademske zajednice
- Izraz „*nastavnici i suradnici*“ označava sve osobe koje na Fakultetu sudjeluju u izvođenju nastave, bez obzira na zvanje i na činjenicu jesu li u radnom odnosu s Fakultetom.

Osnovna etička načela i vrijednosti

Članak 3.

- (1) Osnovna etička načela i vrijednosti koja Fakultet promiče su:
 - a) zaštita ljudskih prava i sloboda
 - b) zabrana diskriminacije, uznemiravanja i/ili predrasuda,
 - c) zakonitost
 - d) pravednost i pravičnost
 - e) ravnopravnost
 - f) akademske slobode i akademska izvrsnost
 - g) znanstvena čestitost
 - h) znanstvena kritičnost
 - i) načelo profesionalnosti
 - j) međusobno uvažavanje, kolegijalnost
 - k) odgovornost u znanosti i visokom obrazovanju, poslovnim odnosima, odnosima s javnošću.
- (2) Kodeksom se promiču ljudske, intelektualne i akademske slobode, humani odnos među svim pripadnicima sveučilišne i šire zajednice te odgovorno ostvarivanje prava u skladu s odgovornošću u znanstvenom, nastavnom, formativnom i stručnom radu.
- (3) Sve ustrojbene jedinice i tijela Fakulteta dužna su, svako u okvirima svojih nadležnosti, skrbiti se za ostvarenje i unapređenje etičkih načela i vrijednosti na Fakultetu, odnosno za provedbu ovog Kodeksa.
- (4) Načela Kodeksa primjenjuju se na odgovarajući način i na osobe koje nisu radnici Fakulteta, ali sudjeluju u radu Fakulteta, ako se ponašanje i djelovanje tih osoba može izravno povezati s Fakultetom.
- (5) Postupci propisani ovim Kodeksom ne uređuju prava, obveze i/ili odgovornosti osoba koje u njima sudjeluju te nisu zamjena za moguće građanske, kaznene, upravne i/ili stegovne postupke.

II. OPĆA ETIČKA NAČELA SVEUČILIŠNE ZAJEDNICE I NJIHOVE POVREDE

Zaštita ljudskih prava i sloboda

Članak 4.

- (1) Fakultet svakom članu sveučilišne i akademske zajednice mora osigurati uživanje svih ljudskih prava koja se ostvaruju unutar te zajednice te druga prava zajamčena Ustavom i pozitivnim propisima Republike Hrvatske.
- (2) Svi članovi sveučilišne zajednice trebaju biti poštovani kao osobe, u skladu sa zajamčenim pravima koja proizlaze iz poštivanja njihova života, integriteta i dostojanstva.

DISKRIMINACIJA

Članak 5.

- (1) Neprihvatljiva je svaka izravna ili neizravna diskriminacija na temelju rase, boje kože, spola, spolnog opredjeljenja, bračnog stanja, obiteljskih obveza, dobi, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog, regionalnog, lokalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, rođenja, društvenog položaja, članstva ili nečlanstva u političkoj stranci, sindikatu ili drugoj udruzi, te tjelesnih ili duševnih poteškoća.
- (2) Isključivi kriteriji pri profesionalnom vrednovanju pripadnika akademske zajednice su stručnost, sposobnost i profesionalne zasluge, odnosno osposobljenost i rezultati u obavljanju određene vrste radnih zadataka.

UZNEMIRAVANJE

Članak 6.

- (1) Neprihvatljiv je svaki oblik uznemiravanja između pripadnika sveučilišne zajednice.
- (2) Uznemiravanje je svako neželjeno ponašanje prema drugoj osobi koje ima za cilj ili stvarno predstavlja povredu osobnog dostojanstva, ometa obavljanje radnih zadataka ili smanjuje kvalitetu života, a koje uzrokuje strah ili neprijateljsko, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje.
- (3) Neprihvatljivim se smatra vršenje pritiska na osobu koja je odbila i/ili prijavila takvu vrstu ponašanja. Neprihvatljivim ponašanjem smatra se i zanemarivanje prijava spolnoga uznemiravanja u smislu odgađanja i/ili neistraživanja prijavljenoga spolnoga uznemiravanja.

PREDRASUDE

Članak 7.

- (1) Članovi sveučilišne zajednice trebaju biti objektivni i ne smiju biti podložni predrasudama koje mogu dovesti do neobjektivnosti i/ili diskriminacije.
- (2) Predrasude bilo koje vrste ne smiju utjecati na objektivnost pripadnika sveučilišne zajednice u akademskim, nastavnim, znanstvenim, informativnim, stručnim, administrativnim, poslovnim i/ili upravljačkim djelatnostima.
- (3) Ocjenjivanje profesionalnih vještina, znanja i sposobnosti bilo kojeg pripadnika sveučilišne zajednice smije počivati samo na kriterijima stručnosti, sposobnosti i profesionalnih zasluga, odnosno osposobljenosti i rezultata u obavljanju određene vrste radnih zadataka.

III.

ETIČKA NAČELA AKADEMSKE ZAJEDNICE U ZNANOSTI I VISOKOM OBRAZOVANJU

AKADEMSKE SLOBODE I AKADEMSKA IZVRSNOST

Članak 8.

- (1) Akademske slobode pripadaju svim članovima akademske zajednice, a obuhvaćaju slobodu znanstvenog istraživanja i stvaralaštva, poučavanja, međusobne suradnje i udruživanja, sukladno Ustavu Republike Hrvatske, međunarodnim ugovorima, drugim pozitivnim propisima, općim aktima Sveučilišta u Splitu i Fakulteta.
- (2) Akademske slobode podrazumijevaju i odgovornost akademske zajednice prema društvenoj zajednici u kojoj djeluje.

ZNANSTVENA ČESTITOST

Članak 9.

- (1) Nije prihvatljivo kršenje vrijednosti i normi intelektualnoga poštenja.
- (2) Rezultati znanstvenog rada, posebice znanstvenih istraživanja, prikupljaju se u skladu s etičkim standardima znanstvene prakse, uz poštivanje tehničkih standarda.
- (3) Izvorni podatci pohranjuju se, čuvaju, obrađuju, koriste i prenose tako da se spriječi njihovo gubljenje, uništavanje, pristup neovlaštenim osobama, razotkrivanje povjerljivih i tajnih podataka ili moguće zlouporabe tijekom propisanog vremena od završetka istraživanja.
- (4) Po objavljivanju rezultata istraživanja, svi izvorni podatci moraju na odgovarajući način biti dostupni na uvid ovlaštenim osobama.

- (5) U cilju osiguranja potpunosti i istinitosti podataka koje su prikupile druge osobe, poduzimaju se sve potrebne mjere i detaljno dokumentiraju svi izvori podataka.
- (6) Smatra se da je sva obrada podataka proizašlih iz istraživanja u skladu sa znanstvenom metodologijom, dok se ne dokaže suprotno.
- (7) Smatra se da su svi sudionici osposobljeni u području svog znanstvenog, nastavnog i stručnog rada, dok se ne dokaže suprotno.

IZMIŠLJANJE, KRIVOTVORENJE I PLAGIRANJE

Članak 10.

- (1) Znanstveno nepoštenje je svako izmišljanje, krivotvorenje i/ili plagiranje u predlaganju i/ili provođenju istraživanja, recenziji i/ili objavljivanju rezultata rada. Razlike u mišljenju i/ili ispričiva zabluda, kada osoba nije znala niti mogla znati, nisu znanstveno nepoštenje.
- (2) U smislu Kodeksa „*izmišljanjem*“ se smatra izmišljanje podataka i/ili rezultata i/ili njihovo bilježenje, odnosno objavljivanje.
- (3) U smislu Kodeksa „*krivotvorenjem*“ se smatra zlouporaba materijalima istraživanja, opremom ili postupcima te mijenjanje i naknadna manipulacija izvornim podacima ili njihovo neutemeljeno ispuštanje iz analize.
- (4) U smislu Kodeksa „*plagiranjem*“ se smatra prepisivanje ili preuzimanje zamisli, ideja, riječi i rezultata drugih autora i prikazivanje kao svojih ili novih. U obzir se uzimaju običaji, pravila, stil i praksa citiranja objavljenih djela u okviru posebnosti pojedinih znanstvenih područja, polja i grana.
- (5) Izmišljanjem i krivotvorenjem smatraju se i iskrivljeno i/ili neistinito obavješćavanje o stanju vlastitih radova (primjerice „u tisku“ ili „prihvaćen za objavljivanje“, ako to nije istina), pogrešno predstavljanje akademskih postignuća, krivotvorenje preporuka, skrivanje sukoba interesa i privrženosti i sl.
- (6) Smatra se da prikazani rezultati istraživanja odgovaraju provedenim istraživanjima, dok se ne dokaže suprotno.

ZLOUPORABA AUTORSTVA

Članak 11.

- (1) Svi članovi akademske zajednice koji sudjeluju u znanstveno-istraživačkom i/ili nastavnom radu moraju jamčiti za izvornost objavljenih znanstvenih/stručnih radova čije autorstvo im se pripisuje te točnost i poštenje u prezentiranju i navođenju informacija o porijeklu ideja i navoda koje su u radu koristili.
- (2) Od članova akademske zajednice očekuje se da kao autore navedu sve i samo one sudionike u procesu nastajanja znanstvenoga/stručnog rada koji su intelektualno pridonijeli radu.
- (3) Potrebno je štititi pravo na intelektualno vlasništvo svih članova akademske zajednice.
- (4) U smislu odredaba Kodeksa zlouporabom autorstva smatra se posebno:
 - a) nezasluženo autorstvo (bez ispunjavanja uvjeta autorstva) te pokušaji takvog autorstva
 - b) podmetanje autorstva (gdje se nekoga bez znanja i pristanka dopisuje na popis autora)
 - c) prisvajanje autorstva temeljem nadređene funkcije te financijske ili druge potpore namjerno izostavljanje autora koji ispunjavaju uvjete za autorstvom s popisa autora, namjerno krivo ili pristrano citiranje literature.

NAČELO PROFESIONALNOSTI

Članak 12.

- (1) Od članova akademske zajednice očekuje se da odgovorno, savjesno, profesionalno i etički besprijekorno ispunjavaju sve svoje obveze prema studentima, kolegama i ostalim radnicima Fakulteta, kao i drugim poslovnim subjektima.
- (2) Svi članovi akademske zajednice, u okvirima svojih ovlaštenja i dužnosti, trebaju održavati i poticati suradnju u profesionalnim odnosima te inzistirati na učinkovitom korištenju fakultetskih resursa, težeći povećanju dobrobiti znanosti i akademske zajednice te smanjivanju gubitaka uvijek kada je to moguće.

KOLEGIJALNOST

Članak 13.

- (1) U znanstvenim/stručnim radovima, na znanstvenim/stručnim skupovima, javnom djelovanju te u međusobnim kontaktima znanstvenici, nastavnici i suradnici su dužni njegovati snošljivost i kulturu argumentiranog dijaloga.
- (2) Nastavnici i suradnici su dužni poštivati osobno i profesionalno dostojanstvo mlađih kolega i brinuti se o njihovu nastavnom, znanstvenom i stručnom razvitku te u skladu s time postupno ih uvoditi u znanstveni rad i nastavni proces.
- (3) Autori i koautori znanstvenih radova pri razvoju ideje istraživanja, izradi koncepta te oblika istraživanja, prikupljanju, obradi i/ili tumačenju rezultata istraživanja, kao i pri pisanju i oblikovanju znanstvenog rada ili kritičkoj reviziji i konačnom odobrenju takvog rada, pridržavaju se načela i pravila:
 - autor i koautor brane intelektualni sadržaj objavljenih radova
 - svako sudjelovanje u istraživanju, a koje ne predstavlja autorstvo ili koautorstvo, potrebno je na odgovarajući način spomenuti
 - svaki član akademske zajednice ima pravo pristupa odgovarajućim informacijama, kao i uporabi javno financirane opreme i/ili materijala, uvažavajući posebne propise
 - mentorski odnos mora počivati na međusobnom uvažavanju i poštivanju intelektualnog vlasništva (autorsko prava i srodnih prava te prava industrijskog vlasništva), te drugih prava ostvarenih tijekom znanstvenog rada u okviru tog odnosa, bez iskorištavanja nadređenosti mentorskog položaja
 - neprihvatljivo je onemogućavati rad drugih namjernim oštećivanjem i/ili uništavanjem materijala, opreme i/ili podataka za izradu znanstvenih radova.

ODNOS PREMA FAKULTETU

Članak 14.

- (1) Članovi akademske zajednice trebaju se skrbiti o dobru i interesima Fakulteta u duhu akademske slobode.
- (2) Nastavnici i suradnici su dužni uredno, kvalitetno i savjesno obavljati svoje radne dužnosti te u slučaju opravdane spriječenosti o tome pravovremeno obavijestiti upravu Fakulteta.
- (3) Nastavnici i suradnici su dužni, uz nastavne obveze, sudjelovati i u drugim djelatnostima Fakulteta kojima će dati prednost pred obvezama izvan Fakulteta.
- (4) U zasnivanju i ispunjavanju svih ugovornih, znanstvenih, nastavnih i drugih obveza prema Fakultetu, zahtijeva se pridržavanje etičkih načela i vrijednosti.
- (5) Nije dopušteno korištenje fakultetske imovine i/li pogodnosti za osobne, komercijalne, političke i/ili religijske svrhe bez posebnog pisanog odobrenja dekana.
- (6) Nije dopušteno dovođenje javnosti u zabludu predstavljanjem vlastitih istupa i/ili stavova kao službenih stavova Fakulteta i/ili akademske zajednice.

ODNOS PREMA STUDENTIMA

Članak 15.

- (1) Odnos prema studentima temelji se na načelima pravednosti, pravičnosti, međusobnom poštovanju, nepristranosti, otvorenosti, povjerenju te uzajamnom poštivanju privatnosti.
- (2) Nastavnik i suradnik u nastavnom procesu mora težiti ostvarenju dijaloga sa studentima kroz slobodnu razmjenu mišljenja i objektivnu raspravu te ih mora ih poticati da aktivno u njemu sudjeluju.
- (3) Neprihvatljiva je zlouporaba položaja moći i/ili nadređenosti nad studentima.
- (4) Kriteriji za ocjenjivanje studenata trebaju isključivo biti znanje, razumijevanje i zalaganje.
- (5) Ocjenjivanje studenata mora biti što objektivnije, a ispiti javni radi otklanjanja prigovora o neobjektivnosti.
- (6) Nastavnik i suradnik je dužan dosljedno se suprotstavljati svakom neetičnom pritisku i/ili utjecaju u svezi s provjerama znanja.
- (7) U slučaju osobnih sukoba, sukoba interesa zbog rodbinskih i/ili bliskih odnosa sa studentima, nastavnik i suradnik je obavezan o tome obavijestiti upravu Fakulteta koja je dužna osigurati nepristranost u akademskom okruženju prema takvom studentu.

PRAVA I OBVEZE STUDENATA

Članak 16.

- (1) Studenti uživaju pune ljudske, akademske i intelektualne slobode, kao i svi drugi članovi akademske zajednice.
- (2) Od studenta se očekuje pošteno ispunjavanje obveza, težnja akademskoj izvrsnosti, humano i kulturno ponašanje, s poštovanjem i bez predrasuda.
- (3) Svako postupanje protivno načelima iz prethodnog stavka predstavlja povredu Kodeksa i regulirano je posebnim pravilnikom.

ZAŠTITA ISPITANIKA

Članak 17.

- (1) Prilikom provođenja istraživanja, od radnika i Fakulteta zahtijeva se pridržavanje odgovarajućih međunarodnih/ili nacionalnih propisa o zaštiti ispitanika.
- (2) Pri istraživanju je potrebno jamčiti dragovoljno sudjelovanje svih ispitanika na temelju informiranog pristanka, povjerljivost, tajnost i anonimnost podataka o ispitanicima.

SUKOB INTERESA

Članak 18.

- (1) Svi radnici Fakulteta trebaju izbjegavati sukobe interesa.
- (2) Nije prihvatljivo davanje prednosti pri zapošljavanju ili pri angažiranju po drugoj ugovornoj osnovi osobi koja je radniku Fakulteta srodnik po krvi u pravoj liniji ili srodnik u pobočnoj liniji do četvrtog stupnja, srodnik po tazbini do drugog stupnja, bračni ili izvanbračni drug, bez obzira na to je li brak prestao, posvojitelj ili posvojenik, odnosno osobi koja je s radnikom Fakulteta u bliskoj vezi.

PRIMANJE DAROVA I DRUGIH DOBARA

Članak 19.

- (1) Nastavnici i suradnici ne smiju tražiti darove, poticati darivanje niti primati ikakve darove, bilo za sebe i/ili neku drugu osobu, za koje postoji razborita pretpostavka da će posredno ili neposredno utjecati na njihovu objektivnost, ispunjavanje profesionalnih obveza te poštivanje profesionalnih prava i dužnosti.
- (2) Darom se, u smislu stavka 1. ovog članka, smatra novac, stvari bez obzira na njihovu vrijednost, prava i usluge dane bez naknade, a koje radnika Fakulteta dovode ili mogu dovesti u odnos zavisnosti ili kod njega stvaraju obvezu prema darovatelju.

- (3) Obveza je članova sveučilišne zajednice otklanjati svaki pokušaj korupcije.

IV. ETIČKO POVJERENSTVO I POSTUPAK PRED ETIČKIM POVJERENSTVOM

ETIČKO POVJERENSTVO

Članak 20.

- (1) Etičko povjerenstvo Fakulteta promiče etička načela i vrijednosti predviđene Kodeksom.
- (2) Članove Etičkog povjerenstva Fakulteta bira Fakultetsko vijeće, u sastavu određenom Statutom Fakulteta.
- (3) Etičko povjerenstvo ima najmanje tri (3) člana, od kojih je jedan (1) student, kojeg se u pravilu bira iz reda članova Studentskog zbora Fakulteta.

Članak 21.

- (1) Predsjednika Etičkog povjerenstva biraju članovi između sebe, u pravilu na prvoj sjednici.
- (2) Mandat članova Etičkog povjerenstva traje tri akademske godine i podudara se s mandatom Fakultetskog vijeća.

POSTUPAK PRED ETIČKIM POVJERENSTVOM

Članak 22.

- (1) Postupak pred Etičkim povjerenstvom **pokreće se zahtjevom pravne ili fizičke osobe za davanje mišljenja** o mogućim povredama etičkih načela iz Kodeksa, počinjenog od strane članova sveučilišne zajednice.
- (2) Članovi sveučilišne zajednice su dužni ukazati na neetično ponašanje drugih članova i na svako moguće kršenje odredaba ovoga Kodeksa.
- (3) **Zahtjev iz stavka 1. ovog članka mora biti u pisanom obliku, obrazložen i potkrijepljen dokazima, te potpisan od strane podnositelja**, odnosno od strane ovlaštene osobe podnositelja, a podnosi se tajniku Fakulteta.
- (4) U slučaju kada je protiv člana sveučilišne zajednice pokrenut stegovni postupak zbog povrede svojih radnih i drugih obveza iz rada i u vezi s njim, koja istovremeno predstavlja povredu etičkih načela iz Kodeksa, dekan može zatražiti prethodno mišljenje Etičkog povjerenstva.

Članak 23.

- (1) Etičko povjerenstvo dužno je dati svoje mišljenje po zahtjevu iz članka 22. Kodeksa što prije, **a najkasnije u roku od 60 dana od dana primitka zahtjeva.**
- (2) **Mišljenje se dostavlja dekanu, podnositelju zahtjeva i pripadniku sveučilišne zajednice** na kojeg se zahtjev odnosi.
- (3) Mišljenje Etičkog povjerenstva ne obvezuje druga tijela te nije upravni akt, ali ga je dekan dužan uzeti u razmatranje.
- (4) Protiv mišljenja Etičkog povjerenstva nije dopuštena žalba niti se može pokrenuti neki drugi postupak.

Članak 24.

Način rada Etičkog povjerenstva propisuje se Poslovníkom o radu Fakultetskog vijeća i stalnih radnih tijela Fakulteta.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 25.

Navođenje imenica: dekan, član, nastavnik, suradnik, student, ispitanik, tajnik i sl. u ovom Pravilniku ne može se ni u kojem smislu tumačiti kao osnova za spolnu/rodnu diskriminaciju i/ili privilegiranje.

STUPANJE NA SNAGU

Članak 26.

Kodeks stupa na snagu osmog dana od dana objave na mrežnim stranicama Fakulteta.

DEKANICA:

Prof. dr. sc. Maja Fredotović

KLASA: 003-05/18-02/08

UR.BROJ: 2181-196-02-01-18-019

Split, 25. rujna 2018. godine